

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่องพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน และคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แนวทางส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายนิกร จำนง

๑. การส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้าจะต้องมีการเชื่อมโยงและบูรณาการฐานคิดของนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและนโยบายด้านพลังงานให้มีเป้าหมายที่สอดคล้องกัน รวมทั้งมีการพิจารณาดำเนินการต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายสัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรม

๒. เนื่องจากการขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากขยะประกอบด้วยหน่วยงานจำนวนมาก เช่น สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ดังนั้น รัฐบาลควรจัดทำนโยบายเฉพาะด้านที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากขยะเพื่อเป็นการเชื่อมโยงหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลและมีภารกิจเกี่ยวข้องให้บริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เนื่องจากชุมชนแต่ละแห่งไม่ได้มีศักยภาพในการนำขยะมาใช้เป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้าทุกแห่ง จะทำได้เพียงเฉพาะชุมชนขนาดใหญ่ที่มีขยะเป็นจำนวนมากและมีต้นทุนในการกำจัดขยะสูง ดังนั้น ควรกำหนดให้หน่วยผลิตพลังงานไฟฟ้าร่วมมือกับหน่วยจัดการขยะดำเนินการจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพในการนำขยะมาใช้เป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้า เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการลงทุน

๔. เนื่องจากปัญหาด้านการยอมรับของประชาชนในชุมชนเป็นปัญหาสำคัญของการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าในปัจจุบัน ซึ่งเกิดจากทัศนคติในเชิงลบของประชาชนที่มีต่อโรงไฟฟ้า ดังนั้น ภาครัฐควรสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างผู้ดำเนินการผลิตพลังงานไฟฟ้ากับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนเกิดความเชื่อใจและให้การยอมรับมากยิ่งขึ้น

๕. สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงเพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากขยะสัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรม คือ การตัดสินใจเลือกพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการสร้างโรงไฟฟ้าเพื่อผลิตไฟฟ้าจากขยะโดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมของชุมชน

นายเกษิต ภิรมย์

๑. ควรมีการรวบรวมสถิติข้อมูลปริมาณขยะทั้งหมดของประเทศ โดยแบ่งประเภทขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ และขยะมูลฝอยที่สามารถนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า รวมทั้งจำแนกปริมาณขยะ

ของแต่ละพื้นที่ในเขตเมืองหลวง เขตภูมิภาค เขตอุตสาหกรรม และตามแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนแม่บทสำหรับการจัดตั้งโรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยในแต่ละขนาดที่สอดคล้องกับพื้นที่ต่าง ๆ

๒. ควรกำหนดให้กระทรวงพลังงานเป็นผู้รับผิดชอบหลัก โดยร่วมกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวง ในการบริหารจัดการขยะและกำหนดขอบเขตของพื้นที่เก็บขยะมูลฝอย เพื่อนำไปผลิตไฟฟ้า รวมทั้งกำหนดแนวทางการขนส่งขยะและจัดรวบรวมขยะอย่างเป็นระบบ

๓. ควรมีการรณรงค์ ส่งเสริมวินัย การคัดแยกขยะของประชาชน และแยกประเภทรถเก็บขยะมูลฝอย เพื่อให้สามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยสำหรับนำไปเป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ควรกำหนดให้ภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการแต่เพียงผู้เดียว เนื่องจากเป็นบริการที่ประชาชนพึงได้จากรัฐ จึงไม่ควรมีการแสวงหากำไรจากการดำเนินการทั้งระบบ ทั้งนี้หากมีการดำเนินงานร่วมกับเอกชน อาจทำให้เกิดปัญหาหาระหว่างรัฐกับเอกชนที่ต้องมีการแสวงหากำไรจากการดำเนินงาน ที่อาจขัดต่อหลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๕. ควรมีการกำหนดเป้าหมายการกำจัดขยะมูลฝอยของประเทศในระยะ ๑๕ ถึง ๒๐ ปีข้างหน้า ในการจัดหาแหล่งพลังงานทดแทนและแหล่งพลังงานหมุนเวียนของประเทศ เพื่อสร้างแนวทางการบริหารจัดการพลังงานทดแทนและหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ และครอบคลุมให้ครบทั่วประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

นางฉวีลวดี บุรีกุล

ควรบูรณาการการดำเนินงานระหว่างรัฐร่วมกับเอกชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการบริหารจัดการ ตั้งแต่กระบวนการคัดแยกขยะในภาคครัวเรือน ภาคอุตสาหกรรม และภาคส่วนต่าง ๆ จนถึงกระบวนการแปรรูปขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้า โดยกำหนดแผนการดำเนินงานและแนวทางการป้องกันอย่างเป็นระบบภายในโรงไฟฟ้าจากขยะมูลฝอย เช่น การสร้างสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย มาตรการป้องกันการถูกรังเรียนหรือการถูกต่อต้านจากประชาชน เป็นต้น รวมทั้งเพิ่มศักยภาพการกำจัดขยะในระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของแต่ละพื้นที่ พร้อมกับการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนได้รับรู้ถึงประโยชน์ของการสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องชัดเจน

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

๑. ควรส่งเสริมการดำเนินงานด้านนโยบายการคัดแยกประเภทขยะก่อนทิ้งลงถังของประชาชน โดยการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในกระบวนการคัดแยกขยะและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมีจิตสาธารณะร่วมกัน รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะมูลฝอย เพื่อสร้างความเข้าใจถึงประโยชน์ของการจัดตั้งโรงไฟฟ้าจากขยะมูลฝอย

๒. ควรส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการกำจัดขยะและกระบวนการแปรรูปขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้าของโรงงานไฟฟ้าจากขยะมูลฝอย

๓. ควรเพิ่มกรอบความร่วมมือในรูปแบบรัฐร่วมกับเอกชนในการดำเนินการจัดทำแนวทางส่งเสริมและจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้า

นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์

ควรบูรณาการการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการในแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดเก็บขยะของแต่ละพื้นที่และสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น

นางมิ่งขวัญ วิทยารังสฤษดิ์

๑. ควรกำหนดให้กระทรวงพลังงานเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการแก้ไขปัญหาการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้า โดยการจัดตั้งคณะกรรมการในระดับชาติซึ่งมีองค์ประกอบ คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อดำเนินการศึกษาและปรับปรุงข้อมูลด้านเทคนิคและเทคโนโลยีอย่างรอบด้านตามแผนแม่บทในการแก้ไขปัญหาขยะจากทั่วประเทศ รวมทั้งสร้างโรงไฟฟ้าต้นแบบจากขยะมูลฝอยทั้งในระดับใหญ่ ระดับกลาง และระดับเล็ก ให้มีความเหมาะสมกับปริมาณขยะในแต่ละพื้นที่

๒. ควรอำนวยความสะดวกด้านเอกสารให้กับภาคเอกชนที่เข้ามาร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย โดยจัดตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการขึ้นมาสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มศักยภาพการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยและนำไปเป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้า รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาในการปรับปรุงกฎ ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบจากทั้ง ๔ หน่วยงาน อันได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ควรกำหนดให้มีการจัดตั้งโรงไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นเกาะของประเทศไทย เช่น เกาะสมุย เกาะช้าง เป็นต้น เพื่อบริหารจัดการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ใกล้เคียง และนำมาเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า รวมทั้งควรให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณและข้อมูลทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยด้วย

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา

ควรสร้างเอกภาพในการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทยให้เป็นผู้รับผิดชอบหลัก ในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยและการจัดตั้งโรงไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยในแต่ละพื้นที่ เนื่องจากจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเข้าสู่โรงไฟฟ้า ซึ่งเป็นความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บขยะทั่วประเทศอยู่แล้ว โดยอาจมีการแบ่งพื้นที่ตามปริมาณขยะมูลฝอยให้มีความสอดคล้องกับขนาดของโรงไฟฟ้าที่จัดตั้งขึ้น

นายเสรี สุวรรณภานนท์

๑. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน และคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ควรเพิ่มเติมข้อเท็จจริงหรือประเด็นปัญหาเรื่องผลประโยชน์ ซึ่งเป็นปัญหาที่แท้จริงและเป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งที่ขัดขวางมิให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร รวมทั้งควรเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ในรายงานฉบับนี้ด้วย เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๒. ข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นและระยะเวลาการดำเนินการปฏิรูป ดังนี้

๑) คณะกรรมาธิการควรระบุรายละเอียดวิธีการดำเนินการในระยะที่ ๑ ให้ชัดเจน

๒) คณะกรรมาธิการควรระบุให้กำหนดบทบาทของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนในการดำเนินการปฏิรูปในระยะที่ ๑ มากกว่ากำหนดไว้ในระยะที่ ๒ เนื่องจากเห็นว่า การกำหนดบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องรีบดำเนินการเป็นลำดับแรก

ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม

๑. เนื้อหาในรายงานฉบับนี้ควรมีข้อความขอบคุณหน่วยงาน ซึ่งมีส่วนในการตราพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เช่น รัฐบาลกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เป็นต้น เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน และคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ควรเพิ่มพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการที่มีวงเงินมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนดในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ พ.ศ. ๒๕๕๙ ไว้ในภาคผนวกของรายงานฉบับนี้ด้วย เพื่อให้รายงานมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๓. แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ได้กำหนดเป้าหมายการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทขยะชุมชนไว้ที่ ๕๐๐.๐๐ เมกะวัตต์ภายในปี ๒๕๗๙ แต่เมื่อพิจารณาถึงปริมาณขยะที่มีจำนวนมหาศาลในปัจจุบันแล้วเห็นว่า ประเทศไทยมีศักยภาพที่จะผลิตพลังงานไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยได้มากกว่า ๕๐๐.๐๐ เมกะวัตต์ ดังนั้น คณะกรรมาธิการอาจมีข้อเสนอแนะไปยังกระทรวงพลังงาน เพื่อขอให้ทบทวนแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ โดยกำหนดเป้าหมายการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทขยะชุมชนในปี ๒๕๗๙ ให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

๔. ผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการกำหนดเขตพื้นที่ (Zoning) ในการดำเนินกิจการโรงไฟฟ้าจากพลังงานขยะด้วย

๕. วิธีการปฏิรูปที่คณะกรรมาธิการเสนอให้สร้างกลไกอัตราราคารับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) เช่นเดียวกับกรณีของผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กมาก (VSPP) นั้น ควรมีการระบุเหตุผลของข้อเสนอดังกล่าวไว้ในรายงานฉบับนี้ด้วย เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๖. ปัจจุบันมีขยะมูลฝอยเกิดจากชุมชนเป็นจำนวนมากซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ชุมชนเป็นเจ้าของและมีสิทธิได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากขยะมูลฝอยตามความเหมาะสม จึงทำให้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า วิสาหกิจชุมชนจะสามารถเข้ามามีบทบาทในธุรกิจผลิตไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยได้หรือไม่ อย่างไร

นายชูชาติ อินสว่าง

๑. นอกจากการนำขยะมูลฝอยไปผลิตไฟฟ้าแล้ว ขยะมูลฝอยยังสามารถนำไปทำปุ๋ยเคมีได้ ซึ่งนอกจากจะเป็นวิธีการกำจัดขยะที่ดีแล้ว ยังช่วยลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรลงได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันปุ๋ยเคมีต้องนำเข้าจากต่างประเทศและมีราคาแพง อย่างไรก็ตาม หากภาครัฐต้องการสนับสนุนให้มีการผลิตปุ๋ยเคมีในประเทศไทย ก็ควรต้องมีมาตรการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจดังกล่าว เช่น ปัญหาค่าขนส่งแพง ปัญหาการผูกขาดการดำเนินธุรกิจจากบริษัทขนาดใหญ่ เป็นต้น

๒. ปัจจุบันขยะอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยมีปริมาณสูงขึ้นมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรมีแนวทางการบริหารจัดการขยะ โดยการสร้างระบบการจัดเก็บขยะที่เป็นระเบียบขึ้นใช้ในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ให้หมดไปโดยเร็ว

พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์

๑. ปัญหาเรื่องขยะอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันมีขยะอิเล็กทรอนิกส์เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ดังนั้น คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน และคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ควรเพิ่มประเด็นดังกล่าวไว้ในรายงานฉบับนี้ด้วย

๒. ปัจจุบันมีโรงไฟฟ้าหลายแห่งที่ประสบปัญหาไม่สามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (Commercial Operation Date: COD) ได้ ดังนั้น รายงานฉบับนี้ควรให้ความสำคัญกับจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (Commercial Operation Date: COD) ของโรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานจากขยะด้วย

๓. หน่วยงานภาครัฐควรจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้ก่อขยะตระหนักถึงความรับผิดชอบในการจัดการขยะร่วมกัน

นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์

ควรนำรูปแบบการจัดเก็บภาษีฝังกลบขยะซึ่งมีการใช้ในหลายประเทศมาปรับใช้ในประเทศไทย เนื่องจากการเก็บภาษีดังกล่าวจะทำให้การฝังกลบขยะมีต้นทุนที่สูงขึ้น ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำขยะไปผลิตพลังงานไฟฟ้าได้เร็วขึ้น

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
เรื่อง การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและข้อเสนอการปฏิรูปอื่น
ที่เกี่ยวข้อง

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์

๑. หน่วยงานภาครัฐควรยึดพื้นที่เป็นหลักและเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งต้องคำนึงถึงถิ่นฐานที่แตกต่างกันของประชาชน เพื่อให้การบริการประชาชนสอดคล้องกับวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น

๒. ควรเสริมสร้างให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตบริการต่อประชาชน เช่น การบริการประชาชนด้วยความยิ้มแย้มและยินดีให้บริการแม้จะล่วงเลยเวลาราชการ เป็นต้น

๓. ควรเร่งพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนให้รู้เท่าทันและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีคุณภาพ

นายกษิต ภิรมย์

๑. การบริหารราชการแผ่นดินควรมุ่งเน้นการกระจายอำนาจจากราชการส่วนกลางไปสู่ราชการส่วนท้องถิ่นให้มากที่สุด โดยให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องมีภารกิจดูแลด้านความเป็นอยู่ของประชาชนและด้านสาธารณสุขเป็นสำคัญ รวมทั้งต้องกำหนดภาระหน้าที่ราชการระดับต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน เพื่อให้การจัดสรรบุคลากรและงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนควรให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดินด้วย นอกจากนี้ควรจัดตั้งสภาประชาชนโดยมีหลักเกณฑ์ประการหนึ่งให้ผู้เกษียณอายุที่มีประสบการณ์เพื่อทำหน้าที่ดูแลและควบคุมการบริหารราชการของหน่วยงานของรัฐในแต่ละจังหวัด

๒. กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการการเลือกตั้ง และคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ควรกำหนดให้มีเวทีเพื่อให้ประชาชนในทุกระดับสามารถร้องเรียน ร้องทุกข์ รวมทั้งนำเสนอข้อเสนอแนะและร่วมกระบวนการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดินและเป็นการให้อำนาจแก่ประชาชนอย่างแท้จริง

นายนิกร จำนง

๑. การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งเร่งรัดการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอน นั้น รัฐควรดำเนินการโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ ตลอดจนเพื่อความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนทั่วไป

๒. การถ่ายโอนภารกิจและกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ แก่ประชาชน นั้น ควรคำนึงถึงความพร้อมด้านบุคลากรและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย ดังนั้น ก่อนที่จะมีการถ่ายโอนภารกิจและกระจายอำนาจให้แก่หน่วยงานใด ควรมีการพิจารณาศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างละเอียดและรอบคอบ

๓. ข้อเสนอของคณะกรรมการมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ที่เสนอให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจในการกำกับดูแลองค์กรรูปแบบอื่นซึ่งอยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร เช่น รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน นั้น แม้จะทำให้เกิดความคล่องตัวในการควบคุมและตรวจสอบ การดำเนินงานของหน่วยงานมากยิ่งขึ้นก็ตาม แต่อาจทำให้นายกรัฐมนตรีมีภาระงานมากจนเกินไป คณะกรรมการจึงควรพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างรอบคอบอีกครั้งหนึ่ง

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

๑. การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล รวมทั้งการตรวจสอบและการกำกับดูแลองค์กรรูปแบบอื่นที่อยู่ในกำกับของฝ่ายบริหาร นั้น ควรมุ่งเน้นการพัฒนาข้าราชการและบุคลากรต่าง ๆ ให้เป็นคนดี มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยอาจให้หน่วยงานต่าง ๆ จัดทำประมวลจริยธรรมและนำประมวลดังกล่าว มาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างโปร่งใสและสุจริต ซึ่งย่อมจะสามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในตำแหน่งหน้าที่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๒. ควรมีการตรากฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ ซึ่งดำรงตำแหน่งที่สำคัญในหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ รวมทั้งสอดคล้องกับระบบอาวุโสและระบบคุณธรรม (Merit System) เพื่อให้การบริหารงานบุคคลมีความโปร่งใส ตลอดจนมีการแต่งตั้งโยกย้ายตำแหน่งต่าง ๆ ด้วยความเป็นธรรม

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต

๑. ควรมีการพัฒนาแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยควรมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของจังหวัดและให้ความสำคัญกับความต้องการของคนในพื้นที่ รวมทั้งกำหนดกระบวนการและระยะเวลาในการเตรียมการและดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๒. ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการบริหารงานของจังหวัด ตามช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น ช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี หรือ ๒๐ ปี เป็นต้น เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาจังหวัดในอนาคตว่าจะมีทิศทางการดำเนินงานเป็นอย่างไร อันจะเป็นการส่งเสริมให้จังหวัดสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

๓. การกระจายอำนาจไปยังราชการส่วนภูมิภาคนั้น ควรคำนึงถึงศักยภาพและความสามารถในการบริหารจัดการของแต่ละจังหวัดด้วย เพื่อให้การกระจายอำนาจเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาประเทศต่อไป

นายศุภจิต นาคทรพร

๑. การยกระดับฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นเทศบาล ซึ่งเป็นรูปแบบเดียวกันทั่วประเทศนั้น ควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน (Roadmap) รวมทั้งวางแผนและกำหนดขั้นตอนการจัดการให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๒. การจะพัฒนาให้หน่วยงานภาครัฐ สามารถบริหารจัดการและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวทาง ดังนี้

๒.๑ ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐควบคู่ไปกับการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการถ่วงดุลอำนาจ (check and balance)

๒.๒ กรณีที่มีการถ่ายโอนภารกิจไปให้หน่วยงานใดดำเนินการแล้ว ควรมอบอำนาจในการตัดสินใจที่เด็ดขาดให้แก่หน่วยงานนั้นด้วย เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๒.๓ หากมีกฎหรือระเบียบใดที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ รัฐควรพิจารณาทบทวนและปรับปรุงแก้ไขให้กฎหรือระเบียบเหล่านั้น เอื้อต่อการดำเนินงานของหน่วยงานและเหมาะสมกับกาลสมัย เพื่อพัฒนาให้การดำเนินงานเกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. กรณีที่มีข้อสงสัยหรือปัญหาเกี่ยวกับการใช้และการตีความข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานราชการ มักจะมีการหารือไปยังหน่วยงานราชการส่วนกลาง ซึ่งใช้ระยะเวลานานกว่าจะได้ข้อสรุปเกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายที่ได้หารือไป อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการต่าง ๆ ได้ ดังนั้น ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายประจำอยู่ในหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและตอบข้อหารือเกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้การปฏิบัติราชการมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม

๑. ควรมีการแก้ไขปรับปรุง นิยาม คำว่า “นิติบุคคล” ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยยกเลิกความเป็นนิติบุคคลของหน่วยงานระดับกรม เพื่อให้สามารถใช้กำลังคน งบประมาณ หรือทรัพยากรอื่นร่วมกันในระหว่างกรมที่สังกัดกระทรวงเดียวกันได้ โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่หรือภารกิจงานที่ทับซ้อนกัน เช่น งานด้านยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานในภาครัฐและการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. ในปัจจุบันมีการรวมกลุ่มของลูกจ้างในหน่วยงานภาครัฐ เช่น พยาบาล นักเทคนิคการแพทย์ เป็นต้น เพื่อร้องขอให้บรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการ ซึ่งหากไม่ดำเนินการดังกล่าวจะร่วมกันไม่ปฏิบัติงาน ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อการทำงานในภาครัฐได้ ดังนั้น ควรจัดตั้งคณะกรรมการภายในแต่ละกระทรวงขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาปรับปรุง แก้ไข กรอบอัตรากำลัง โดยให้มีอำนาจในการกำหนดกรอบอัตรากำลังและพิจารณาบรรจุข้าราชการให้มีความเหมาะสมกับภารกิจงานของกระทรวงนั้น ๆ ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเป็นรูปธรรม

ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม

ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถดำเนินการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนได้ เนื่องจากไม่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ดังนั้น ควรพิจารณาทบทวนและแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ให้สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานที่สนับสนุนให้มีการใช้พลังงานทดแทน และทำให้การปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและข้อเสนอการปฏิรูปอื่นที่เกี่ยวข้องเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

กลุ่มงานคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทา
ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
สำนักกรรมการ ๓